

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejeman:
celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5:50
na mesec 2.—	na mesec 1:90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knažlova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto naprej K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.—	pol leta 13.—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knažlova ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Boji ob Dunajcu. — Naša armada je zavzela Jedrzejow, prodrla do Tuchowa in prekoračila Pilico. — Ob Lupkovskem prelazu so se razvili ljuti boji. — Uspešen izpad posadke iz Przemysla. — Na Francoskem so odbili Nemci vse napade. — Ob Rawki in Nidi so se Rusi postavili v bojne pozicije.

ODBITI RUSKI NAPADI V KARPATIH. — V DOLINI REKE BIALE JE NAŠA ARMADA PRODRLA DO TUCHOWA. — BOJI V GALICIJI IN V JUŽNI POLJSKI.

Dunaj, 20. decembra. (Kor. ur.) Uradno poročajo dne 20. decembra opoldne:

V Karpatih smo včeraj odbili sovražne sprednje čete v ozemlju reke Latorceze. Severnovzhodno od Lupkovskega gorskega prelaza se razvijajo večji boji.

Naši napadi iz fronte Krosno-Zakliczn pridobivajo povsodi na prostoru. V dolini reke Biale so naše čete prodrele do Tuchowa.

Boji ob dotlenem Dunajcu se nadaljujejo.

Rusi so se torej v Galiciji z močnimi silami znova postavili v boj.

V Južni Poljski smo dosegli reko Nido.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

RUSI SE DRŽE OB RAWKI IN NIDI.

Berolin, 20. decembra. (Kor. ur.) Wolfiov biro javlja: Veliki glavni stan dne 20. decembra dopoldne:

Z vzhodno in zapadnopruske meje ničesar novega.

V Poljski poskušajo ruske armade, da se držijo v novi pripravljeni poziciji ob Rawki in Nidi. Povsodi jih napadamo.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKI ODPOR NA ČRTI KROSNO-ZAKLICZYN. — ZASLEDOVALNI BOJI NA POLJSKEM. — ZAVEZNIŠKE ARMADNE SO PREKORČILE PILICO. — PRZEMYSLSKE IZPADNE ČETE SO SE VRNILE V TRDNJAVO.

Dunaj, 19. decembra. (Kor. ur.) Uradno razglajajo dne 19. decembra: Naše čete, ki so prodrele preko črte Krosno-Zakliczn so zadele včeraj na močan odpor. Tudi ob dotlenem Dunajcu se vrše srčiti boji. Ruske zadnje čete, ki se žilavo upirajo na zapadnem obrežju reke, smo skoraj popolnoma prepodili.

Na južnem Poljskem so se vršili zasledovalni boji. Sovražnika smo brez izjeme vrgli. Naša konjenica, ki je že predvčerajšnjim zvečer vdrla v Jedrzejow (Andrejew) je dosegla Nido. Daje proti severu so zavezniške čete prekoračile Pilico.

Ako izvajamo manjše, za naše orožje ugodne boje, se ni v Karpatih zgodilo ničesar. Izpadalne čete iz Przemysla so se po izpolnitvi svoje naloge zopet vrtnile v mesto, ne da bi jih sovražnik nadlegoval. Sabo so vzele nekaj sto vjetnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, gm.

ODBIT RUSKI NAPAD PRI PILKALLEN. — NEMCI ZASLEDUJEJO RUSKO ARMADO.

Berolin, 19. decembra. (Kor. ur.) Poročilo Wolfiovega urada. Veliki glavni stan, dne 19. decembra dopoldne:

Na vzhodnopruski meji smo odbili zapadno od Pilkallena ruski konjeniški napad.

V Poljski nadaljujemo z zasledovanjem.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ruski komunikacije z dne 18. t. m.

Frankfurter Zeitung priobčuje rusko uradno poročilo z dne 18. decembra. Poročilo pravi: V smeri od Mlave so prekoračile naše čete sledeč umikajočemu se sovražniku vzhodno prusko mejo. Vjeli smo nekaj neprijateljev ter vplenili nekaj topov in drugega vojnega materiala.

Na levem bregu Visle in v Zapadni Galiciji ni bilo večjih bojev. Pretekli teden je izvršila posadka trdnjave Przemysl nekaj izpadov, ki pa se niso posrečili.

Iz ruskega oficijoznega vira se nadalje poroča:

Zatrjuje se, da so Nemci odpoklicali svoje silne čete, ki so stale pri Lodzu, ter jih prepeljali z veliko naglico v smeri Lovič-Illov in Petrokov, kjer se očividno pripravljajo veliki dogodki.

Zemlinski komitat očiščen sovražnika.

Budimpešta, 20. dec. (Kor.) Iz Homone poročajo, da je veliki župan zemlinskega komitata izdal na prebivalstvo oklic, v katerem razglša, da je ves komitat očiščen sovražnika in poziva prebivalstvo, naj se vrne v svoja bivališča.

NADVOJVODA FRIDERIK TRDNJAVSKEMU POVELJNIŠTVU V KRAPOVU.

Povodom končanja bojev pri Krakovu je izdal vrhovni armadni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik krakovskemu trdnjaskemu poveljništvu to-le povelje:

Med operacijami, ki so se vršile v zadnjem času v okolici Krakova, je bilo skupno delovanje trdnjave z armado na bojišču umestno in ukazano.

Izredni način, kako je trdnjasko poveljništvo to izvršilo, ter na ta način mnogo pripomoglo k uspehu armade na bojišču, mi nalaga prijetno dolžnost, konstatirati zlasti te zasluge trdnjaskega poveljništva v Krakovu: Vedno razumevanje pomena vsake posamezne vršee se operacije tako v širšem, kakor v ožjem okrožju trdnjave; najširše, vsake zakasnitve prosto podpiranje s strani trdnjaskega poveljništva po tole inicijativno in dalekoglednost; zlasti pa

je naglašati, da je dala trdnjava skoro do popolnega izpraznjenja dele posadke in kolon vozov in municije na razpolago; dalje je trdnjasko poveljništvo z izpad in z ogajem težke artilerije — eno kakor drugo je bilo prav pogosto izvršeno na inicijativno trdnjaskega poveljništva — vedno zelo spretno naseglo vmes ter tako sovražnika delj časa zadržalo in ustavilo.

Na ta način je trdnjava uspešno pripomogla k dosegu cilja, ki je obstojal v tem, pred vsem ojačiti lastni armadi pripravljenost za boj in na drugi strani oslabil sovražno armado in to omahati.

Za to izrekam trdnjaskemu poveljništvu v imenu najvišjega vojnega gospoda svoje posebno priznanje.

To povelje je razglasiti četam.

Nadvojvoda Friderik.

Nemški cesar na bojišču.

Berolin, 20. decembra. (Kor. ur.) Poročilo Wolfiovega urada. Veliki glavni stan: Cesar Viljem je že popolnoma okreval in se je napotil znova na fronto.

Povratak carja Nikolaja iz Kavkazije.

Voronež, 20. dec. (Kor.) Car Nikolaj je včeraj prispel semkaj iz Novošerkaska. V Voronež je dospela carinja s svojimi hčerkami. Carska dvojica je posetila ranjene vojake v tukajšnjih bolnicah.

BOJI V GALICIJI IN NA RUSKEM POLJSKEM.

Zadnja uradna poročila poročajo deloma o silnih bojih z ruskimi zadnjimi četami, deloma o bojih z večjimi ruskimi oddelki, o katerih pa ne povedo, ali jih je prištevati glavni ruski vojski.

Naše čete so prekoračile Pilico pri Piotrkovu in Przedborzu in nemške čete prodirajo proti Tomašovu. Na južnem Poljskem se vrše hudi boji ob Nidi. Južno od Visle stoji močni ruski oddelki na vzhodnem bregu Dunajca in južno od železnice Tarnov-Rzeszow.

O teh bojih pravi neki vojaški kritik, da še ni spoznat, ali je smatrati odpor Rusov kot boj pri umikanju, ali gre za pregrupiranje ruske glavne vojske in za pričetek novih operacij. Zato zavezniške armade tudi le z največjo previdnostjo slede Rusom.

Zdi se, da se pripravljajo na severnem in srednjem Poljskem večji dogodki.

O zadnjih bojih poroča vojni poročevalec graške »Tagespost« svojem listu še to-le:

Boji pri Limanovi tvorijo sicer majhno, toda zelo važno enoto v okvirju celote. Pozicija pri Limanovi je bil ročaj dvigala, ki je dvignilo Ruse iz Karpotov. Moč, ki je pritiskala na ta ročaj, so bili energični sunki na ruskem Poljskem. Rusi so bili dolgo na nejasnem glede naših taktičnih načrtov ter so se morali našim namenom celo prilagoditi.

Predzgodovina teh dogodkov sega v čas nove grupacije armad Hindenburga in Dankla ter na umikanje na črto pri Sanu. Zgodilo se je to v polkrogu in Rusi so šli v to vrečo. Hindenburgova armada jih je prišla na severu, naše desno krilo pa je pritiskalo izpred Krakova, tako da Rusi niso mogli pošiljati z juga bovihi čet proti severu ter popolnoma obkoliti nemške armade. Ta skupni nastop je Ruse presenetil. Pozneje so Rusi izvršili prav nevaren protisunek na cesti Bohnija-Krakov. Med Krakovom in Karpati smo imeli takrat le malo čet, kljub temu se je zbral tam pri Saybušu večji odde-

lek, ki je imel namen prijeti Ruse v smeri na Krakov. Dne 1. decembra je bilo vse pripravljeno, dne 2. decembra se je pričelo prodiranje proti severovzhodu. Naša konjenica je pri Limanovi zadela ob močne zakopane ruske konjeniške oddelke. Rusi so se morali tu umakniti vsled česar se je mogla postaviti naša fronta proti severu z desnim krilom pri Tymarku. Naša konjenica je prevzela varstvo obeh kril tega prodirajočega oddelka. Vse se je izvršilo s toliko eksaktnostjo in naglico, da Rusi še 4. t. m. niti slutili niso te nove grupacije. Ruska konjenica se je pri Limanovi umaknila ter se zahodno od Raybrota ustavila, med tem ko je naša konjenica prodrla do južno od Lapanova. Tudi 5. decembra so naše čete neprestano prodirale. Končno je naša konjenica dospela do Novega Sandeca. Sedaj so Rusi spoznali nevarnost ter so poklicali svoje čete izpred Krakova. Dne 6. decembra se je pričela silna borba. Iz Karpotov so poklicali Rusi tudi svoje čete in tudi pri Novem Sandecu se je pričel hud boj. Med tem je črna vojska pri Limanovi pripravila pozicije proti napadu v smeri iz Novega Sandeca. Dne 7. t. m. so se morali Rusi umakniti proti Bohniji. Naša črta je segala takrat od Niepolomice preko Lapanova in Raybrota. Dne 8. t. m. sta se približala dva močna ruska oddelka iz Novega Sandeca, ena kolona je prodirala proti Limanovi, druga v dolino Lososine. Naše čete pri Limanovi so morale vzdržati tako dolgo, da so mogle poseči v boj čete, ki so prodirale preko Karpotov, druga naša kolona v dolini Lososine pa je pričela z močno ofenzivo.

Dne 8. decembra se je pričel boj pri Limanovi in 9. t. m. se je razvila ljuta borba za tamošnje vrhove. Naša ofenzivna kolona je med tem potisnila Ruse nazaj ter zasedla vrh Kobylu. Tudi dne 10. t. m. je trajala huda borba. Naši so izgubili vrhove pri Raybrotu, zavrtili pa so napad na Limanovo.

Že 9. t. m. so posegle naše čete iz Karpotov pri Rytru in v dolini Poprada v boj. Drugi dan je dospel glavni del karpatske vojske ter začel prodirati proti Staremu Sandecu in Grybovu. Rusi so se morali končno 12. t. m. umakniti izpred Limanove. Naši so jim sledili z zahoda in juga ter vzeli zapored Stari in Novi Sandec, Gorlice in Grybów. Dne 11. je dosegla bitka višek. Rusi so se trudili prodreti pri Niepolomicah, toda zaman. Severno od Raybrota je valovila bitka, Boji se vrše pri Zalesju, Biecu, Zmigrodu in Dukli. Končno je prišlo splošno umikanje Rusov.

Ruski generalni štab sedaj priznava poraz ruske vojske na Poljskem. V svojem poročilu pravi, da je sledil hudim večdnim bojem na levem bregu Visle precejšen mir. V skladu z gibanjem enega dela vojske proti Bzuru in z ozirom na vedno naraščajoča ojačenja avstrijske vojske v Karpatih je generalni štab prisiljen izpremeniti svoje pozicije v skladu z gibanjem nekaterih svojih armad. Sovražno ofenzivo v zahodni Galiciji je mogel včeraj zadržati.

»Daily Mail« poročajo iz Petrograda: Armada, ki prihaja izza Karpotov, šteje kakih 750.000 mož. Na drugem koncu fronte med Vislo in Bzuro nemška vojska vedno bolj narašča. Za kaj naj služi ta koncentracija tako blizu Visle, je petrogradskim vojaškim krogom uganka. Morda gre za to, da bi zasledovali pri Przasnyszu poraženi deli tudi onkraj reke, morda pa tudi za to, da potisnejo rusko južno krilo nazaj ter zasedejo forte med Bzuro in tako odpro pot v Varšavo. Med tem pa pripravljajo operacije okrog Varšave vedno bolj zagonetne, tako južno, kakor

severno od mesta. Mesto samo je pripravljeno na obleganje.

Preko Stockholma in Dunaja poročajo o velikanskih izgubah na celi ruski fronti.

O bojišču pri Limanovi podaja že zgoraj navedeni vojni poročevalec še to-le sliko: Dasiravno pospravljajo bojišče že od 12. decembra neprenehoma, smo videli 19. decembra v strelskih jarkih še mnogo trupel. Povsod smo naleteli na sledove silnih bojev, ki so se ponekod razvili v boje oko v oko. Neme priče teh bojev so bila sto in sto razbita kopita pušk.

V noči na 11. december se je bil vršil pri nekem lahno se dvigajočem brezovem gozdičku ljut nočni napad. Videli smo še strašne sledove tamošnjega boja: 1200 vojakov je tam pokopanih. Grob za grobom, v katerih počivajo drugi pri drugim naši vojaki, zraven še odprti grobovi za padle ruske vojake. Našli smo tudi neki grob, v katerem leži 22 huzarjev. Zraven njih leži sam v svojem grobu njih polkovnik, ki je padel pri naskoku na ta vrh.

Povsod globoke luknje v zemlji, ki so jih izkopale krogle topov. Preko doline so izkopani strelski jarki. Kamor pogledaš, grobove. Limanova sama kaže strašne sledove obstreljevanja. Mnogo hiš je zgorelo, pri drugih je streha in zidovje poškodovano. Zlasti je trpel del pri kolodvoru. Počasi pa se vrača tudi tu sem navadno življenje.

Tudi v Novem Sandecu je videti že prijaznejše slike. V okolici že odstranjujejo sledove hudih bojev. V Starem Sandecu je več hiš močno poškodovanih. Novi Sandec je malo trpel.

Rusi so se po nočnem alarmu nenaadno in kakor v begu umaknili, drugo jutro so že dospele naše kavalerijske patrulje.

Poročila z vzhoda pravijo, da se Rusi v hitrih pohodih umikajo.

Ta velika zmaga učinkuje povsod na čete in prebivalstvo osvetožuje, in če pade tudi grenka kaplja iz Srbije v kelih, ve vendar vsak, da so naše čete na jugu le pol tako močne, kakor bi morale biti z ozirom na težkoče v pokrajini in z ozirom na moč obupno se borečega nasprotnika, ki ga nikakor ni podcenjevali.

Iz Berolina poročajo, da je Rusija primorana zaradi pomanjkanja nadaljnjih rezerv vpoklicati rekrutni letnik 1915.

Polkovnik Habicht piše v »N. Zür. Ztg.«: Če se je dalo že včeraj signalizirano umikanje desnega krila med Vislo in Varto stoječe ruske vojske za Bzuro tolmačiti kot slabo znamenje za rusko orožje, ne more biti danes nobenega dvoma, da je bila z večjanskimi množinami proti Poznanjskemu in Sleziji tako na Poljskem, kakor v Galiciji podvzeta ruska ofenziva popolnoma razbita. Rusi se povsod umikajo ter skušajo to umikanje v Karpatih še kriti s trdovratnimi boji. To je posledica zavednega in energičnega sunka, ki ga je izvršil Hindenburg med Vislo in Varto proti ruskemu centru. Preseganje na odločilnem mestu je učinkovalo tudi na uspeh na drugih točkah. Sunku proti sovražnemu središču je zelo srečno sekundirala avstrijska ofenziva preko Karpotov ter je to doseglo uspeh, ki ga je bilo komaj pričakovati tako hitro. Ta vojna na ruskem Poljskem bo štela med najbolj grandiozne dogodke novejšje vojne zgodovine. Hrabrim četam je prinesla nesmrtno slavo. Te čete so pretrpele napore in težave, ki so težje, kakor vse one, ki jih je pretrpela vojska, ki jo je vodil nekdanji Napoleon v Moskvo.

»Popolo Romano« imenuje uspeh na Poljskem triumf, ker je se-

daj ruska invazija za celo zimo odpravljena. Rusija mora preiti iz ofenzive v defenzivo, ne da bi imela drugega zaveznika, kakor zimo.

Dne 16. t. m. je bilo o bojih na Poljskem izdano v Petrogradu tole uradno poročilo: V pokrajini Mlave trajna naša akcija z uspehom. Na levem bregu Visle se nemške čete nadalje koncentrirajo. Iz okolice reke llov poročajo o navzočnosti mnogo novih nemških kontingentov. Dne 14. decembra so se vršili med Lovičem, Vislo in levim bregom Bzure trdovratni boji z menajajočo se ofenzivo in defenzivo. Naše čete so se morale končno tu nekoliko umakniti, vendar so boji Rusom dovolili, da so v drugih pokrajinah nekoliko napredovali. Na ostali fronti so bili boji manj hudi.

Petrogradski poročevalec »Sokol« poroča: V Galiciji prihaja z zahodnega pobočja Karpatov v okolici Doline južno od reke Stry protiofenziva močnih avstro-ogrskih čet. Južno od Krakova boji še trajajo.

Pismo pa poroča isti poročevalec: Na sto in sto ranjenih prihaja dan na dan v Varšavo. Med njimi se je pojavilo v več slučajih otrpjenost tilnika, nekateri imajo zmurle roke in noge. Hospitali so prenapolnjeni. Z ranjenci prihajajo deloma na vozovih, ki so polni žen in otrok, deloma peš, begunci. Baže živi v Varšavi nad 15.000 beguncem v največji bedi.

Londonski »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Bitka med Lovičem in Lodzom traja; Rusi pa so zopet nekoliko napredovali in načrt Nemcev, prodreti na obeh straneh Visle proti Varšavi, je uničen. Južnozahodno od Čenstohove so avstrijske in nemške pozicije tako omčno utrjene, da so se Rusi odločili, da ne bodo frontalno napadli. Avstrijsko-nemške čete so reorganizirane in ojačene z ogrskimi četami. Sedaj poskušajo napasti rusko krilo in mu odrezati zveze. (To poročilo je očividno že staro.)

Budimpeštanski »Vilag« pravi, da je bil v Novem Sandecu poveljnik ruskega odeskega zbora Dragomirov od lastnih vojakov ustreljen in da so naše čete v Starem Sandecu vtele generala Pavlova.

»Gazetta Krakowska« z dne 17. t. m. poroča, da so ta dan dospeli naše čete v Jaslo.

BOJI V KARPATIH.

»Az Est« poroča iz Munkacsja z dne 19. decembra opoldne. Na podlagi informacij z merodajnega mesta je poročati, da smo predvčerajšnjem in včeraj na celi črti v Karpatih v vseh severnih ogrskih komitatih napredovali.

Naše čete v Karpatih absolvirajo kljub mrazu velike pohode. Čete mraz izborna prenašajo. Naši smukači so zelo dobri ter rešujejo svoje naloge uspešno in olajšujejo zmogovitvo prodiranja naših čet.

Iz Munkacsja poročajo, da so pripeljali tja iz Aklosa 50 ruskih vjetnikov, ki so baje že tedne živeli samo od ropa.

»Az Est« poroča iz Munkacsja, da se Rusi v komitatu Marmaros, ki stoji ob meji pri Tornjii, močno umikajo. Sedaj se ne morejo več vrniti, kajti čim delj bi prodrli na Ogrsko, v tem nevarnejši položaj bi prišli v sled našega prodiranja v Galiciji. Število Rusov, ki so vdrl v komitatu Bereg in Marmaros, čenjo na 12.000. Onkraj Vezertalaca in Obonicsa so se vršili manjši boji. V obeh krajih je moral sovražnik zbežati. Večji del Rusov, ki so tu stali, je zapustilo komitat. Rusi, ki stoji ob meji komitatu Ung, so se jim pridružili.

VESTI IZ GALICIJE.

Iz Lvova poročajo, da vlada tam mir. Ponavljajo se pa slučajni hišnih preiskav zlasti inteligentnih krogov. Delj časa se nahaja v Lvovu vse polno detektivov iz notranje Rusije, da nadzorujejo sumljive osebe ter izvršujejo preiskave. Promet na cestah je zelo slab. Po 10. uri ponoči že ni videti skoraj nobenega razsvetljenega okna več. Samo v kavarnah je življenje. Izmed bank delujejo sedaj: Industrijska banka, Ljudska banka, Hipotečna banka in banka Union. V Lvov pa je prišlo tudi mnogo ruskih špekulantov. Razpoloženje v mestu je resno, odgovarjajoč resnosti položaja. Med prebivalstvom vlada popolno soglasje in neobičajna solidarnost. Vsi si radi med seboj pomagajo. Posebno popularni in ugledni so mestni predsednik dr. Rutovski in njegov namestnik dr. Stahl ter poslanci Breiter in dr. Steslovicz. Za žide uspešno intervenira rabi Brande. Malo je povpraševanja po časopisih. Ljudje ne verjamejo vestem, zlasti iz Petrograda. Kuriva še vedno primanjkuje.

Iz Sanoka poročajo o vpadu Rusov: Ruski general grof Köller je ta-

koj, ko so Rusi dospeli v mesto, zahteval mnogo kruha ter je zagotovil to dobavo s tali. V sosednji občini Brzozow so požgali 20 hiš, druge so izropali. Ker je Krosno namesto 10 tisoč hlebov kruha dobavilo samo 7 tisoč, je moralo mesto plačati vojno kontribucijo.

»Esti Ujsag« poroča, da Rusi petrolejskih vrelcev v Galiciji niso poškodovali, ker potrebujejo petrolej in zlasti bencin. Ni se jim pa posrečilo vzdržati obrat, ker so avstrijski vlaki odpeljali neobhodno potrebne in nenadomestljive dele strojev. Ko so naši zopet dospeli v Jaslo, so pripeljali z oklopnimi vlaki zopet one dele strojev s seboj.

GIBANJE V RUSIJI.

Iz Moskve poročajo: Vojno sodišče v Permu je obsodilo 22 delavcev na smrt, ker so povzročili med stavko nemire, pri čemer je ljudstvo zažgalo več hiš ter ubilo nekega inženirja, enega policijskega uradnika in 10 tovarniških uradnikov. Dvaindvajset drugih delavcev je bilo obsojenih na prisilno delo do 10 let; 38 delavcev je bilo oproščenih.

»Kölnische Zeitung« poroča o notranjem gibanju, ki se širi v Rusiji. Petrogradska policija je razglašala neko protipostavno zborovanje, v katerem se je razmotrival položaj Rusije. Več moških in žensk je bilo aretiranih, 16 oseb je bilo takoj obsojenih na 2 meseca zapora.

V BOKI KOTORSKI.

Iz Kotora je dospelo šele 19. t. m. tole poročilo z dne 14. decembra: Zadnje dni smo videli zopet enkrat francosko brodovje pred Budovo. Francosko brodovje je spremljalo transportne ladje, ki so najbrže pripeljale živila in vojnega materiala za Črno goro. Sovražni podmorski čolni so poskušali vdreti v Boko, pravočasno pa so bili opaženi ter so jih naši iz utrdb obstreljevali.

Sicer je potekel zadnji čas razmeroma mirno, izvzemši nekaj bojnih pehote, v katerih se je med drugimi prav dobro izkazala tudi četa finančne straže. Če letajo naši letalci po zraku, jih pozdravlja črnogorsko-francoska artilerija.

Pri vjetih Črnogorcih in pri onih, ki so padli na bojišču, je dobiti razen normalnega orožja tudi po dva handžarja in ročne granate. Mraz je okrog Boke zelo občuten. Na morju je opaziti ponekod pri Risanu celo led.

BOJI NA FRANCO-SKO-NEMŠKEM BOJIŠČU.

Berolin, 19. decembra. (Kor. ur.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, dne 19. decembra opoldne.

Na zapadu so včeraj sovražniki izvršili celo vrsto napadov.

Pri Nieuportu, Bixchote in severno od La Bassee boji še trajajo.

Zapadno od Lensa, vzhodno od Alberta in zapadno od Noyona smo odbili napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOZI SO USTAVILI SVOJE NAPADE PRI NIEUPORTU IN DIXCHOTE. — NEMŠKI USPEH PRI LA BASSEE IN V ARGONIH.

Berolin, 20. decembra. (Kor. u.) Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan, dne 20. decembra opoldne:

Na zapadu je nasprotnik včeraj ustavil svoje brezuspešne napade pri Nieuportu in Dixchote.

V okolici La Bassee smo z velikimi izgubami za sovražnika odbili napade, ki so jih izvršili tako Francozi, kakor Angleži. Vjeli smo 200 mož (Indijci in Angleži). Pred našo fronto leži okroglo 600 mrtvih Angležev.

Pri Notre-dame de Lorette, jugovzhodno od Bethune, smo izgubili na nasprotnika nemški strelski jarek, dolg 60 metrov. Naše izgube so do cela neznatne.

V Argonih smo malo napredovali in vplnili 3 strojne puške.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Berolin, 20. decembra. »Berliner Tagblatt« priobčuje naslednje francosko uradno poročilo z dne 18. decembra opoldne: Včeraj smo v Belgiji napredovali, ker so se vsi nemški protinapadi ponesrečili. V pokrajini La Bassee in Arras smo s silnimi napadi zavzeli več strelskih jarkov.

V okolici Tracy-le-Val ob reki Aisni je naša artilerija povsodi nadkrilila sovražne topove. V Argonah smo odbili razne silovite nemške napade na naše strelske jarke.

Večerno poročilo pravi: Ob nasipih severnovzhodno od Nieuporta smo pridobili nekaj terena. Odbili smo pri Ypres dva močna sovražna napada. Pri Armentieres so angleške

čete nekoliko napredovale. Pri Verdunu smo prisilili dve neprijateljski bateriji, da ste obmolnili. Z ostale fronte ni ničesar važnega poročati.

BOJI V BELGIJI IN NA FRANCO-SKEM.

Rotterdamski »Courant« poroča, da so Nemci zopet pričeli s splošno ofenzivo ob Yperskem kanalu in da se nemška bojna črta pomika proti Nieuportu.

O kralju Albertu belgijskem poroča neka belgijska korespondenca, da po vrsti degradira častnike, ki svoje naloge popolnoma ne izpolnjujejo. To ima učinek, da se armada izčišča slabih elementov. Zlasti pazi na to, da aktivni častniki ne lenuhajo po bolnicah. Vsled tega se tudi utrjuje zaupanje vojaštva do voditeljev. Degradiran je bil tudi generalmajor Lauwers, ker je brez potrebe zapustil s svojimi četami svoje mesto in ker je brez dovoljenja pošiljal čete v kraje, kamor mu ni bilo ukazano.

O kakih bojih v Belgiji in na Francoskem ne poroča doslej nobeno drugo, kakor le uradno poročilo.

Iz Bruslja, ki je v nemških rokah, poročajo, da so imeli zavezniki do 1. decembra ob Yseri 215.000 mož izgub in mrtvih, ranjenih in vjetih.

Vpoklici na Francoskem.

Belgijci, ki prihajajo s Francoskega v Švico, pripovedujejo čudne stvari o vpoklicu francoskega letnika 1915. O kaki pravilni rekrutaciji sploh ni govora. Komisij ni, občinski predstojniki izročajo novincem povelje in ti morajo takoj na bližnje poveljništvo, ki jih takoj uvrsti. Zdravniške preiskave ni, ker vzamejo vse, razen popolnoma slepih. Francosko armadno vodstvo se pritožuje nad velikim številom vojaških beguncem. General Pau pravi, da manjka za najmanj poldrug armadni zbor. Begunci beže v Italijo in na Špansko. Tudi v Belgiji se nahaja najmanj 20.000 francoskih dezertarjev.

Poslanec nemškega parlamenta — francoski prostovoljec.

Pariz, 20. dec. (Kor.) Poslanec nemškega parlamenta dr. Weill, ki je bil izvoljen v Mecu, je dne 5. avg. kot prostovoljec vstopil v francosko armado. Dr. Weill izjavlja, da je prepričan, da je storil s tem samo svojo dolžnost kot alžasko - lotaringijski socialno demokrati poslanec.

NAPAD NA ANGLEŠKO OBAL.

Prvič po več kakor 100 letih se je zgodilo, da je bila obal Angleške obstreljevana. Na obrežju delajo sedaj obsežnejše varnostne priprave. Prižigane plina na ulicah je prepovedano. Ponekod so svetovali prebivalcem, da naj ostanejo doma. »Politiken« poroča iz Bergena: Anglija je zopet postrčila pristaniške predpise ter nevtralni plovbi naložila velike težkoče. Tako so streljali na norveški parnik »Irma« pred pristaniščem v Tyni. Oddali so 2 strela. Ladja je bila primorana čakati na odprtem, viharjem morju 30 ur, predno je dospela pomoč.

»Secolo« pravi, da znaša škoda v Scarboroughu 1 milijon. Iz Hartlepoola pa poldrug milijon. Iz Pariza poroča list, da so nemške ladje pri svojem umikanju najbrže trosile mine, ki so potopile parnike »Durance« in »Elterwater«.

»Nieuwe Rott Cour.« komentira brzojavke o pomorski bitki ob angleški obali tako-le: Kar je storil angleški podmorski čoln v Dardanelah s tem, da je potopil turško križarko »Messudije« je bilo drzno dejanje. Neprimerno več pa je izigralo in ravno toliko bravure je pokazalo nemško brodovje, ki je preplulo skozi nemško in angleško polje min, da odgovori Angležem na »Messudije« in na bitko pri Falklandskih otokih. Ponosni in drzni odgovor dokazuje, kak duh vlada v nemški mornarici. Katerikoli je izid bitke, imela bo, ker so nemški topovi sedaj drugič grmeli ob angleški obali, silen moralni vpliv na prebivalce. Čustvo ponosne nedotakljivosti in varnosti Anglije je izginilo in pomorska bitka dokazuje, da more biti tudi za Anglijo ura maščevanja.

London, 20. decembra. (Kor. ur.) »Times« poročajo iz New Yorka z dne 17. t. m.: »New York World« piše: Vojna je bila sedaj definitivno tudi Angležem predložena. Prvič po stoletjih je preliv sovražnik angleško kri v Angliji in če je bila to tudi kri nekomatantov, je moralni učinek vendar isti. Največje brodovje, ki je svet kdaj poznal, ni moglo preprečiti manjše pomorske sile, da ne bi metala svojih krogel na nezavarovana mesta ob obali Severnega morja. To mora biti za angleški ponos sila poniževalno. Zeppelinove napade

so zdavnaj že pričakovali in možnost rajda na angleško obal se je razmotrivala, dvomiti pa je, ali je mnogo Angležev kdaj mislilo, da je rajd mogoč. List je mnenja, da so povprečni Angleži izgubili nekaj svoje-ga samoljubnega zaupanja v vsemo-gojnost angleškega brodovja in da bo neposredni učinek na rekrutaciji nepregleden.

O nemškem napadu na angleško obrežje.

Berolin, 19. decembra. (Kor. urad.) Wolffov biro javlja: Uradni angleški list v Polohu trdi v poročilu o napadu nemških križark na angleško vzhodno obrežje, da nista Scarborough in Whitby utrjeni mesti in da so nemške ladje streljale izključno na cerkve, hotele in privatne hiše, s čimer so kršile določbe haške konvencije. Nobena od teh trditve ne odgovarja dejstvu. Scarborough je utrjeno mesto, v Whitbyju pa so križarke obstreljevale samo obrežno stražniško in brezžično postajo, kar je po mednarodnem pravu dovoljeno, ker gre za naprave, ki služijo vojnemu namenom. O kakšnem kršenju haške konvencije torej ne more biti govora. Malo vere bo našlo v inozemstvu tudi poročilo, da so se nemške križarke takoj umaknile, čim so se pojavili angleški torpedni rušilci in da ni mogoče nemških ladij pripraviti do tega, da bi sprejele boj z angleškim brodovjem v Severnem morju. V zadnjih 6 tednih so se nemške križarke že dvakrat pojavile na angleškem obrežju, torej so imeli Angleži že opetovano priliko, da se sestanejo z Nemci v Severnem morju. Da pa so to priliko Angleži vedno zamudili, v tem oziru pač ne more zadeti nobena krivda Nemcev.

Prepoved svetlobnih signalov.

London, 19. decembra. (Kor. ur.) Policija v East Ridingu v Yorkshire je razglasila, da imajo patrolje ukaz streljati na vsakogar, ki bi dajal svetlobne znake, ki se jih lahko vidi z morja.

Podrobnosti o obstreljevanju Hartlepoola.

London, 19. decembra. (Kor. ur.) »Times« poročajo: V Hartlepoolu so našli že 90 mrtvecev in mogoče je, da bodo potegnili še več ubitih izpod razvalin razrušenih hiš. Ranjencev so našli že stotine. Mnogo izmed njih je tako težko ranjenih, da je dvomljivo, ako bodo okrevali. V bolnici imajo že 160 ranjencev. Obstreljevanje je bilo veliko hujše, kakor se je prvotno mislilo.

Dopisnik lista »Times« pravi, da ga ni nobeno še tako pretirano poročilo moglo pripraviti na takšno splošno opustošenje, kakršno je videl včeraj. Nemci so očividno namenoma vsakokrat spremenili smer topov, da so na ta način lahko obstreljevali čim največje področje. Ladijski topovi so zadeli obrežne baterije ob vходу v pristanišče in razrušili strehe v bližini stojišč hiš. V zidovju so zijale velikanske odprtine. Močan potres bi ne mogel napraviti toliko škode, kakor ga je povzročilo to obstreljevanje. Stanovanjski del mesta je veliko hujše poškodovan, kakor trgovske ulice in doki. V tvornicah in dokih se dela kakor navadno. Tramvajski in železniški promet je normalen, pač pa se živo čuti pomanjkanje plina.

Angleški monitorji.

London, 19. decembra. (Kor. ur.) »Times« poročajo iz Dovera: Monitorji, ki so zopet jeli obstreljevati belgijsko obrežje, so dobili nove topove in so bili tudi zamnjeni.

Plovba ob angleški obali prepovedana.

Rotterdam, 19. decembra. (Kor. urad.) »N. Rott. Cour.« poroča, da je plovba ob angleški obali med Hullom in New Castlom prepovedana.

Novo ruske oklopnice.

Basel, 20. decembra. (Kor. ur.) »Baseler Nachrichten« poročajo iz Pariza, da so štirje ruski dreadnoughti tipa »Gangut« toliko kakor dogotovljeni.

Interniranje Francozov v Nemčiji.

Stuttgart, 19. dec. (Kor.) Kakor Angleži, tako bodo sedaj oblasti prijete tudi vse Francoze od 17. do 60. leta, ki bivajo od početka vojne v Nemčiji, ter jih dale prepeljati v vjetniško taborišče v Holzminden.

Polni listi v Nemčiji.

Berolin, 20. dec. (Kor.) »Reichsanzeiger« priobčuje naredbo, tičočo se polnih listov. Naredba stopi v ve-

ljavo 1. januarja 1915. V tej naredbi je določeno: Do nadaljne naredbe je zavezan vsakdo, ki zapusti Nemčijo ali ki se semkaj vrne iz inozemstva, da se o svoji osebi izkaže s potnim listom. Takisto je tudi vsak inozemec, ki prebiva v Nemčiji, primoran, da se izkaže s potnim listom.

Konec burske vstaje.

London, 20. decembra. (Kor. ur.) Reuterjev urad javlja iz Pretorije: Angleži so vjeli zadnjega voditelja upornih burov, Conroyja.

London, 20. decembra. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča, da se je v Pretoriji pričela sodna obravnava proti burskemu voditelju Turie in njegovemu bratu.

TURKI PRODRLI DO PRED KOTUR.

Carigrad, 19. decembra. (Kor. u.) Iz glavnega stana poročajo: Naše zmagovite čete, ki prodirajo proti Koturu, so zasedle nekaj holmov, ki obvladujejo to mesto.

Boji v Egiptu in v Sudanu.

Iz Carigrada se poroča: Pleme Senusijev je prekoračilo egipčanske meje, porazilo indijske obmejne čete ter se polastilo kraja Gara. Tudi v Sudanu so se boji že pričeli. Hakim (zdravnik) iz Darfura je napadel Angleže z 80.000 mož broječo armado. Pokrajina el Kab pri Dongoli je v upor. Angleška vlada je poslala čete čez Rdeče morje. Čete pa so se uprle. Beduinci so ustavili vojaški vlak na poti v Kartum.

Obramba sueškega kanala.

London, 20. dec. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Kaire: Turške čete so pred 14 dnevi zapustile polotok Sinai in se dosedaj še niso vrnile. Ob Sueškem kanalu od Port Saida do Sueza se je proglasilo obrambno stanje.

Ruski topovi ob Donavi.

Iz Bukarešte poročajo. Na razvalinah stare trdnjave Kilija, ki obvladuje Donavo na veliko razdaljo, so postavili Rusi topove.

(Kilija je mesto ob severnem ro-kavu donavske delte v ruski Besarabiji.)

Številnost turške armade.

Atene, 20. decembra. Tukajšnji dnevnik »Skrif« poroča: Po zanesljivih naših informacijah je Turčija koncentrirala na svojih mejah ogromno armado, ki šteje 62 divizij, to je okroglo 1 milijon mož.

Ta armada je tem močnejša, ker so jo izvežbali nemški inštruktorji, ki so bili, kakor je znano, poklicani mesto angleških.

ANGLEŠKI PROTEKTORAT NAD EGIPTOM.

Iz Kopenhagena poročajo: Uradno se iz Londona razglašajo: Egipt se nahaja vsled vojnega stanja, povzročena od Turčije, vnaprej pod zaščito Anglije. S tem je odpravljena suverenost Turčije in angleška vlada bo ukrenila vse potrebno v obrambo egipčanskega prebivalstva in njegovih interesov.

Novi egipčanski sultan izklican.

Po poročilih pariških listov je bil princ Husein Kemal v soboto izklican za sultana v Egiptu.

(Sultan Husein Kemal je stric bivšega kedjve Abbasa Hilmiija. Star je približno 60 let. Do sedaj se ni pečal s politikom.)

Novi generalni gubernator v Egiptu.

London, 19. decembra. Angleška vlada je imenovala dosedanjega državnega tajnika za indijske zadeve, sira Artura Mac Mahona, za generalnega gubernatorja v Egiptu.

Živahno zanimanje v Italiji.

Rim, 19. decembra. Italijanski politični krogi se živahno bavijo s proklamirano angleško protektorata nad Egiptom. Listi zagovarjajo revizijo angleško-italijanskega sporazuma glede interesov v Sredozemskem morju. »Vittoria« zahteva primerne kompenzacije.

Turško časopisje in zavezniške zmage.

Carigrad, 19. decembra. (Kor. urad.) Vse turško časopisje posveča novim avstro-ogrskim in nemškim zmagam na Poljskem in v Galiciji navdušene članke v katerih se zlasti z navdušenjem opozarja na smelo strategijo in hrabrost zavezniških armad. Listi dajajo izraza veselju, ki je

vladalo včeraj v cellem Stambulu. Mesto je bilo bogato okrašeno z zastavami.

OSTER KONFLIKT MED SRBIJO IN BOLGARIJO.

Sofija, 18. decembra. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Bulgare« javlja:

Predvčerajšnjem popoldne je poskusila skupina macedonskih beguncev, sestojeca iz 118 mož, žena in otrok, prekorati pri Strumnici bolgarsko mejo, da si poišče v Bolgariji zavetišče. Srbske straže, katerim so pomagali številni komitaši, so pričele streljati ne le na begunce, na katere so v ostalem navaleli iz zasede, temveč tudi na bolgarske straže.

Srbi so na Bolgare divje kričali ter jih surovo žalili. Bolgarski vojaki so se jim postavili ter so takoj poročali, kaj se je zgodilo. Dolgo so se zadrževali in sploh niso odgovarjali Srbom, ki so neprenehoma obstreljevali bolgarske stražnike, koče in sela ob meji. Prebivalci teh koč in sel so zbežali. Na obeh straneh so padle žrtve. Begunci so se večinoma rešili na bolgarsko ozemlje, nekaj pa jih je padlo.

Bolgarska vlada je izvršila brez odloga potrebne korake, da opozori srbsko vlado na težko odgovornost, ki jo prevzame, ako streljajo srbski vojaki iz zasede ne le na nesrečne begunce, temveč tudi na bolgarske obmejne straže, katerih hladnokrvnost in potrpežljivost je itak silno obremenjena, ko gledajo trpinčenje žen in otrok.

Da so se pojavile srbske komitaške čete, ki igrajo vlogo obmejnih stražnikov, je izzvalo na meji veliko razburjenje. Upati je, da bo storila srbska vlada vse, da prepreči obnove podobnih incidentov, zlasti v obdobju neprestanega prihajanja macedonskih beguncev.

Vojni material za Bolgarijo.

Sofija, 19. decembra. (Kor. bur.) »Agence Telegr. Bulgare« poroča: Bolgarska vlada je obvestila dunajski, niški in bukarški kabinet, da je nakupila 2 parnika in 4 šalupe, ki so že odplule pod bolgarsko zastavo z vojnim materialom iz Ogrske, kjer je zaostal ob izbruhu vojne.

Grška podpira trilateralno.

Carigrad, 20. decembra. (Kor. urad.) »Terdjumani Hakikat« izve, da je Grška dala dovoljenje za zgradbo šol za brezžične brzojave na malem otoku Fanas pri Mitilenah in v pristanišču Mudros na Lemnosu, od česar imajo Francozi in Angleži korist. Angleško brodovje porablja pristanišče Syra kot skladišče za živila. List pravi, da tvori to postopanje Grške kršenje nevtralnosti.

Grško-turški konflikt.

Carigrad, 20. decembra. Turčija je odklonila zahtevo grškega poslanika glede grškega mornariškega podčastnika, ki je bil obsojen radi špijonaze. Smatra se, da pride do preloma diplomatskih odnošajev med Turčijo in Grško.

Romunsko-ruski incident.

Iz Bukarešte poročajo: Romunjski obmejni stražnik v Tatu ob Donavi je streljal na neki ruski čoln, ki se je navzlic svarilu približal romunskemu obrežju. En Rus je bil ubit, eden težko ranjen. Uvedena je preiskava.

Rubelj v Romuniji.

Berlinski listi poročajo iz Carigrada: Rusko poslanstvo v Bukarešti je dobilo 950.000 rubljev, da ustanovi poseben oddelek za propagando. Ruski poslanik je ponudil to svoto romunjski konzervativni stranki, ker noče ta stranka ničesar vedeti o kaki pomoči Romunije za Rusijo, temveč zahteva celo, da nastopi Romunija proti Rusiji. 500.000 rubljev je določil poslanik, da ž njimi podkupi vse uradnike v ministrstvih. Toda vse je bilo zamanj. Romunjska vlada ostane trdna in je že opetovano označila oha v ruskih službah stojiha politika Filipescu in Jonesca za podkupljiva izdajalca domovine.

Bolgarija in Romunija.

Dunaj, 19. decembra. Listi javljajo iz Carigrada: Odnosaji med Bolgarijo in Romunijo so se znatno zboljšali, zato na so nastale razne difference med Romunijo in Grško in sicer baje vsled tega, ker se Grška noče sporazumeti z Bolgarijo ter vstraja pri nameri, da zasede Bitolj.

Vojaške priprave v Romuniji.

»Tagespost« poroča iz Bukareste: Notranje ministrstvo je odredilo,

da se ne smejo izdajati moškim osebam med 17. in 47. letom nobeni potni listi za inozemstvo več.

Italijansko - turški konflikt poravnana.

Carigrad, 19. decembra. (Kor. urad.) Glasom uradnih informacij je incident v Hodeidi, ki je bil vsled prekinjenja brzozajnih zvez z Yemenom turški vladi neznan, v toliko urejen, da je Turčija sprejela vse satisfakcijske točke, ki jih je zahtevala italijanska vlada, in je s posredovanjem Rima dala valiju v Yemenu vse potrebne instrukcije.

Notranje posojilo v Italiji.

Rim, 19. dec. (Kor.) Danes je izšla naredba, ki pooblašča vlado, da najme notranje posojilo v znesku 1 milijarde lir. Obligacije tega posojila so plačljive tekem 25 let, počeni s 1. januarjem 1915. Neto kurz posojila znaša 4 1/2%, emisijski kurz pa 97.

Naj donese 1. 1915. konec vojne.

Rim, 19. decembra. (Kor. ur.) V zadnji seji senata je izročil senator Levi predsedniku senata, ministrskemu predsedniku in ministrom svoj pozdrav z željo, da bi doneslo 1. 1915. konec konflikta, ki vzdržuje milijone ljudi v trepetajočem strahu. Končno je predlagal, naj gre zbornica na počitnice.

Ministrski predsednik Salandra se je v vladnem imenu zahvalil za pozdrav in izjavil, da se z vsem srcem pridružuje želji, da bi prineslo 1. 1915. svetu mir. (Pritrejevanje.)

Senator Manfredi je izrazil svoje obžalovanje, da se je vnela morilna vojna, ki je potisnila Evropo v kri, ter izjavil:

»Najboljša želja je, da vstane domovina, ki je bila 1815. l. pokopana, 1. 1915. kot vevlesila, razsodnica sama sebi in neprizadeta motrilka viharja, ki je prihrul na Evropo.« Na to je bila seja zaključena.

Trojni sporazum in nordijske države.

Berolin, 19. dec. (Kor.) »Berliner Zeitung am Mittag« poroča, da je dalo povod za sestanek treh nordijskih kraljev to-le: Pred kakimi 2 ali 3 tedni so države trojnega sporazuma zahtevale od Norveške in Švedske naravnost, naj otvorijo pristanišče v Narviku za vojno kontrebando v Rusijo in dovolite, da se po železnici, ki ima izhodišče v tej luki, lahko prevažajo v Rusijo tudi orožje in municija. Zahteve trojnega sporazuma so bile v cellem obsegu odklonjene.

Berolin, 19. decembra. »Post« poroča, da je šlo na sestanku za poskus doseči popolno ednostno zunanje politike nordijskih držav za čas sedanje vojne. V koliko se je ta poskus posrečil se bo kmalu pokazalo.

Novi ruski poslanik v Srbiji.

NIŠ, 18. dec. (Kor. urad.) Srbski tiskovni urad poroča: Novi ruski poslanik, princ Trubeckoj, je danes v Kragujevcu izročil prestolonasledniku regentu svoje akreditivne listine.

Angleški poslanik pri Vatikanu.

London, 19. dec. (Kor.) Ministrstvo zunanjih del je obvestilo zvezo angleških protestantov, da je bila italijanska vlada obveščena o namenu Anglije imenovati svojega poslanika pri Vatikanu.

Dnevne vesti.

— Občinski svet ima v sredo, dne 23. decembra 1914 ob 6. zvečer v mestni dvorani izredno sejo s tem-le dnevnim redom: Naznanila predsedstva. Odobrenje zapisnika zadnje seje. Finančnega odseka poročilo o proračunu mestnega zaklada za prvo polletje 1915. Stavbnega odseka poročilo o dopisu mestnega stavbnega urada glede končne kolavdicije nove lope na sejmiču pri mestni klavniči. Upravnega odbora mestne elektrarne in mestnega vodovoda poročila: o proračunu mestne elektrarne za prvo polletje 1915 in o proračunu mestnega vodovoda za prvo polletje 1915. Nadomestna volitev enega člana magistratnega odseka. — Na dnevnem redu tajne seje so: Naznanila predsedstva. Odobrenje zapisnika zadnje tajne seje. Personalnega in upravnega odseka poročila: o prošnjah za razpisano Jožef Jallenovo ustanovo, o prošnjah za razpisano Dragotin Zagarjevo ustanovo in o raznih prošnjah v personalnih zadevah magistratnih uradnikov. Upravnega odbora mestnega pogrebnega zavoda poročilo glede povečanja tega zavoda. Obrtnega odseka poročila o raznih prošnjah za razne obrtne koncesije.

— Dr. Fran Munda †. Včeraj popoldne je umrl v Gradišču v Ljubljani splošno znani in spoštovani dr. Fran Munda †, odvetnik in hišni posestnik. Doživel je starost 84 let. Pokojnik je bil dolga leta občinski svetnik ljubljanski in pravni zastopnik mestne občine. Kot tak si je pridobil za mestno občino velike zasluge. Bil je na glasu kot izborni pravnik in odlični odvetnik, ki je užival splošen ugled in spoštovanje ne samo v krogu svojih klientov, marveč tudi v vrstah svojih stanovskih tovarišev. Zaupanje teh ga je poklicalo na odlično mesto predsednika kranjske odvetniške zbornice, kateri častni posel je opravljal, dokler ga ni breme starih let prisililo, da se je zahvalil za to mesto. Pokojni dr. Munda je bil znan zlasti med ljubljanskimi reveži, ki so imeli v njem zares pravega očeta. Kdorkoli je potrkal na njegova vrata, ni zapustil pokojnikove hiše praznih rok. Tudi za narodne namene je imel vedno odprto srce in odprte roke; žrtvoval je mnogo v te svrhe, a nikdar ni obešal tega ra veliki zvon. Pokojnik je bil vnet somišljenik narodno napredne stranke, v katere prvih vrstah se je boril dolga desetletja. Že pred leti se je umaknil docela iz javnega življenja, ostal pa je zvest svojim načelom in kadarkoli je poklicala stranka svoje somišljenike na krov, je bil stari dr. Munda vsikdar na svojem mestu. Pogreb bo jutri popoldne ob 3. Bodi ohranjen odličnemu možu trajen spomin!

— Smrt slovenskega igralca. Anton Verovšek, režiser bivšega slovenskega gledališča, je včeraj končal trnovo pot svojega življenja. Po dolgi mučni bolezni — lotila se ga je jetika — je včeraj zatisnil mirno in lahko svoje oči za vedno. Z njim je legel v grob menda prvi slovenski igralec po poklicu. Verovškovo ime je ozko združeno z razvojem slovenskega gledališča, z razvojem slovenske dramske umetnosti. Ko je bilo slovensko gledališče v najlepšem cvetu, je tudi Verovšek žel kot umetnik največje uspehe. Njegov element so bile zlasti narodne igre. Kdo na Slovenskem ne pozna Verovška kot Krvavila, kot Ježa? A tudi v karikaturnih vlogah se je Verovšek pokazal pravega globokomislega umetnika, ki je znal ustvariti iz sicer neznanstvenih vlog naravnost sijajne, umetniške tipe. Kako umetniško dovršeno je na primer igral vlogo starca v Turgenjeva pretresujoči drami »Tuji kruh!« Kdor je videl Verovška v tej vlogi, ga ne pozabi nikoli. V tej in v stličnih vlogah je bil pokojnik neprekosljiv, zares pravi umetnik, poln stvarajoče sile. S propadanjem slovenskega gledališča je jela pešati tudi Verovškova igralna umetnost. Črv zavratne bolezni mu je jel razjedati telesne moči in sporedno s tem so jele pojemat tudi stvarajoče sile umetnika. Letos so prvič, odkar se je slovenska Talija preselila v svoj novi hram, ostala zaprta vrata slovenskega gledališča, in ni menda zgolj slučaj, da je baš sedaj tudi končal tek svojega bridkosti in prevar polnega življenja umetnik, ki je bil steber tega gledališča vse od početka pa do konca. Slovensko gledališče je zamrlo, po kaj bi živel sedaj še njega najmarkantnejši, najbolj samonikli predstavitelj? Verovšek je izdihnil, je zatisnil za vedno svoje trudne oči, jutri popoldne pa položijo njegov prah k večnemu počitku. Slava njegovemu spominu!

— Namestnik načelnika generalnega štaba Franc pl. Höfer je povzidan na feldmaršallajntanta, Feldmaršallajntant Höfer je, kakor znano, »najimennitnejši vojni korespondent«, kakor ga je imenoval neki dunajski list, on namreč izdaja vsakodnevna uradna poročila z našega severnega bojišča.

† Major Avgust Vodepp. Iz Celja nam poročajo: Ko je napočila vojna, je šel prostovoljno nazaj služiti tudi že upokojeni major Vodepp. Kot poveljnik 33. črnovojne bataljona je bil Vodepp v bitki pri Szkoli v Galiciji večkrat ranjen na desnem boku. Spravili so ga v Debrečin na Ogrskem, kjer je vsled svoje rane umrl. Truplo so prepeljali v Celje, kjer se je vršil v petek popoldne na mestnem pokopališču pogreb na jako slovesen način.

— Umrl je vsled bolezni, ki si jo je nakopal na južnem bojišču mladi in nadepolni učitelj Ivan Ličar, doma iz Trbovelj na Štajerskem, v 25. letu svoje starosti. Simpatični mladenič je bil izborni godbenik in radi svoje miline povsodi priljubljen. Zapuščena mlada žena. Bodi mu junaku zemljica lahka.

— Pismo iz ruskega vjetništva. Neki slovenski vojak s Primorskega je poslal iz vjetništva to-le pismo: »Glazov, 22. novembra 1914. Po usodnih in mučnih štirih mesecih se zopet oglašam. Mogoče ste me šteli že med tiste, ki so v groznih bolečinah izdihali svoje, krasnih idejlov polne duše. Sicer bi to ne bilo nič

čudnega, ker se še danes ne morem dovolj načuditi slučaju, da sem ostal še živ. Po petdnevem strahovitem boju, ki se ga je udeležil tudi moj polk, sem bil ranjen in zajet in seveda takoj odpeljan z bojnega pozorišča. Ko so nas zbrali več skupaj, so nas spravili na transportni vlak in hajdi naprej v nam neznan in nove pokrajine. Vozili smo se po lepih in romantičnih pokrajinah. Povsodi je bila brezkončna ravan, na njej pa ogromni zakladi žita. Bil sem tudi v neštevilnih ruskih mestih, od katerih mi je najbolj ugajal Kijev. Peljali smo se tudi čez široko reko Volgo. Po tej dolgi, a zelo kratkočasni vožnji smo se končno sedemnajsti večer vstavili v malem mestu Glazov, ki leži ob azijski meji. Odkrito priznam, da je priprosto ljudstvo v vsakem oziru še precej za nami; a dobrostrčno in odkritosrčno je. Zima je tu že sedaj precej ostra, pravi pa, da bo še hujša, namreč 30° C mraza. Ne trpimo mraza, ker so nam dali tople medvedje kožuhe ter škornje. V tej opravi smo podobni kozakom. V vojašnici, kjer spimo, imamo pa take peči, da je trije možje ne objamejo. Torej nič straha pred zimo! Soprog polkovnika in njene hčerke preskrbujejo nas s perilom, zdravili, knjigami in papirjem. Pa tudi darove v denarju prejemo večkrat iz njihovih rok. Najbolj zanimiva slika pa se nam obeta na sv. večer. Zanimivo je tudi to, da se nahajamo ravno tam, kjer so bili pred desetimi leti japonski vjetniki. V dotiko pridemo tudi z nemškimi in turškimi vjetniki. Alkoholne pijače so po vsej Rusiji najstrožje prepovedane. Seveda je to za nekatere pijančke huda šola. Kruh je tu jako poceni in stane 1 ruski funt = 45 dkg 6 kopejk, t. j. 14 vinarjev, funt dobre bele moke pa 12 vin. Znancev iz naših krajev ni tu ...

— Seznanje izgub št. 78, 79 in 80 so nabiti pred glavnim poslopjem mestnega magistrata.

— Zglaševanje pri c. in kr. stacijskem poveljstvu. Iznova se spominja, da se morajo vsi g. častniki, praporščaki, častniški aspiranti, kadeti in kadetni aspiranti (vojaški uradniki in uradniški aspiranti) vseh stanovskih skupin, ki dospo sem k daljšemu bivanju, zglasti tekom 48 ur pri tukašnjem c. in kr. stacijskem poveljstvu ter predložiti svoje dokumente.

— Iz vojaške službe. Za poročnika v rezervi je imenovan pravnik g. Franc Skalski pri 22. pehotnem polku v Sinju.

— Dobrodelna prireditev v Mestnem domu. Za božično obdarovanje v ljubljanskih bolnicah se zdravilih ranjencev se je vršila v soboto v Mestnem domu dobrodelna prireditev s skiptičnimi slikami in vojaško godbo. Izmed gg., ki so z najblajjim namenom, odpreti vir za božično obdarovanje, sodelovali, gre hvala magistratnemu nadkomisarju g. Semenu, ki je požrtvovalno prevzel posel pri blagajni in profesorju g. Kobalu za nehalno sodelovanje pri imenovanju slik. Mestna občina je dala na razpolago dvorano, razsvetlavo in dala prirediti prostor, kakor je to vedno pripravljena storiti, kadar si obeta od kake prireditve patriotičnega uspeha. Skiptikon je bil na razpolago od »Akademije«, ki je že sama namerala prirediti skiptične slike iz vojne, pa doslej nikjer še ni mogla dobiti primernih dobrih slik. Vojaška godba 17. pešpolka, ki je igrala več komadov, je dala patriotičnemu čustvu izraza v dveh točkah, Cesarski himni in Radetkega maršu. Glede slik ni mogel pričakovati niko umetniške dovršenosti, — inter arma silent musae. Prireditve so posetili med drugimi županja g. dr. Tavčarjeva, podžupan g. dr. Triller, dvorni svetnik g. Hubad, vladni svetnik g. Viktor Parma, notar g. Plantan, podpolkovnik v p. g. Milavec, ravnatelj Glasbene Matice g. Hubad, baron Zois, več občinskih svetnikov, mnogo odličnih dam in častnikov.

— Deželno in gospejno pomožno društvo Rdečega križa za Kranjsko v Ljubljani, ima v zalogi različne umetniško dovršene razglednice s primernimi slovenskimi napismi. Opozarjamo slavno občinstvo naj se teh razglednic poslužuje sedaj o priliki voščil božičnih praznikov in novega leta. Prodajajo se komad po 10 v pisarni Rdečega križa v II. državni gimnaziji, Strossmajerjeva ulica št. 1, I. nadstropje. Če se vzame večja, množina, se dobi komad po 8 vinarjev.

— Zahvala. Gospod Anton Kušlan, trgovec na Karlovski cesti v Ljubljani je daroval mestnim ubogim v ubožnici na Karlovski cesti 1 vrečo pšenične moke št. 0, za kar izreka oskrbnik te ubožnice v imenu vseh ubogih plemenitemu darovatelju najtoplejšo zahvalo. Bog plačaj!

— Umrl je v soboto zvečer v Ljubljani, Barvarsak steza 5, vpokojeni pismonoša, g. Andrej Kranjer v

96. letu svoje dobe. Pokojnik je bil pred leti v Ljubljani splošno znan in priljubljen. Pogreb se je vršil danes popoldne. Z njim je preminul eden izmed najstarejših Ljubljančanov.

— Iz železniške službe. Nadrevident obratnega ravnateljstva Južne železnice na Dunaju, g. E. Hrašovec, je imenovan za inšpektorja.

— Nove naredbe. »Wr. Ztg.« priobčuje nove ministrske naredbe glede tekočih terminskih kupčij s kavo na tržaški borzi in glede maksimalnih cen za krompir.

— Pregledovanje avstrijskih črnovojnikov v Sofiji. Kakor poročajo listi, so se vršili nabori avstrijskih črnovojnikov tudi v Sofiji. Komisiji je predstavilo 95 črnovojnikov. Izmed teh jih je bilo potrjenih 37.

— Kolera. Sanitetni oddelek ministrstva notranjih del razglša: Dne 19. decembra sta bila bakteriološko dognana 2 slučaja azijske kolere na Dunaju, 1 slučaj pa v Krakovu.

— Klobuki se podražijo. Kakor nam poročajo, se klobuki podražijo za 10 do 15% in sicer za to, ker so se surovine podražile skoro za 100 odstotkov.

— Brivnice bodo v petek na sv. dan, dne 24. odprte do 12. opoldan, v soboto na sv. Štefana dan pa cel dan zaprte. Z ozirom na dobro in točno postrežbo se prosi, da bi striženje las častiti naročniki preskrbeli že pred temi dnevi.

Božičnica našim ranjencem. Čim groznejše razmesarja vojna človeštvo, tem večja mora biti ljubezen, ki lajša bolečine in celi rane. Naša prva skrb naj velja junakom, ki leže ranjeni in bolni daleč od svojih dragih. Kako hrepene po domu, kako radi bi preživeli vsaj praznike v krogu svojih ljubih. Tudi pri nas v Laškem trgu imamo zavod za rekonvalescentne, v katerem bo obhajalo med drugimi tudi mnogo slovenskih fantov letošnji božič. Vodstvo zavoda jim hoče z božičnim drevescem napraviti vsaj nekoliko veselja. Nas vseh sveta dolžnost je, da pripomoremo z malimi prispevki obdariti rojake, ki so krvaveli za domovino. Ker pa je obširnost Laškega trga za naše ranjence že itak mnogo žrtvovalo, se obrača vodstvo na vse one, katerim je usoda naših vojakov pri srcu, da pošljejo, bodisi cigarete ali kako drugo primerno darilce vodstvu zavoda.

Umrla je v Mariboru gospa Irma Stegnar, soproga g. Feliksa Stegnarja. Naše sožalje!

Drobne novice s Štajerske. Umrl je v Marnbergu gostilničar in posestnik Alojz Remitz. — Iz Maribora. Trgovski gremij je sklenil, da se letos in v bodoče ne bodo smeli deliti nobeni novoletni koledarji. — Iz finančne službe. Deželno finančno ravnateljstvo je imenovalo finančnega koncepta, prakt. dr. Jos. Grossa za finančnega koncipista. — Ranjen je bil v vojni nadporočnik Edvard Vaupotič, 26. domobr. polka, doma od Sv. Jurja ob Ščavnici.

Izkaz zlatih in srebrnih predmetov, darovanih »zlato za železo« v Kobaridu. Nabral jih je občinski sluga Anton Skalin. Perinčič Eliza zlati medaljon, Devetak Ida par zlatih uhanov, Miklavčič Marija zlat medaljon in zlat prstan, Miklavčič Rozalija zlat prstan, Pitamic Štefan, fin. resp. zlat prstan, Mašera Albert zlat prstan, Kurinčič Ana zlat prstan, Lenčič Marija, služkinja zlat privešek, Gruntar Terezija št. 13, par zlatih uhanov, Monfreda Marija zlato uro, Uršič Anton zlate uhane, zlat križec, srebrno verižico in privešek, Gruntar Marija št. 56, 3 zlate uhane, Gruntar Klementina št. 56, srebrne denarje, 5 kosov, Gruntar Ivan št. 56, zlat prstan, 8 kosov srebrnega denarja, Drešček Amalija 2 zlata gumba, 2 zlati broši, 7 zlatih uhanov, Golanda Marija 2 zlata uhana, srebrno zapestnico, Perinčič Amalija 3 zlate uhane, Gruntar Apolonija 2 zlata uhana, Bonež Marija št. 50, 2 zlata uhana, srebrn križec, Sterman Marija zlato in srebrno iglo, 5 kosov srebrnega denarja, Komar Marija 2 zlata uhana.

Poskušen samomor. 20letni Miroslav Sartory, rodom iz Ljubljane, je šel pred dvema letoma prostovoljno k vojakom in je bil tako marljiv, da je dosegel saržo narednika. Začetkom izbruhla vojske je šel na južno bojišče, kjer je bil na roki ranjen in se je dosedaj zdravil v zagrebški bolnici, kjer je skoraj že popolnoma okrevan in se samolastno pripeljal v Ljubljano in šel naravnost k svoji materi v Rožni ulici št. 35. O tem je bila obveščena policija in ko je v soboto popoldne zaznal, da ga išče, je šel iz stanovanja na hodnik, potegnil samokres in se ustrelil na levo stran prsi nad srcem ter se opasno poškodoval. Težko ranjenega so prepeljali v garnizijsko bolnico. Nesrečnež menda že preje ni bil prav normalen.

v tem slučaju se mu je moralo duševno stanje vsekakor pa še poslabšati. Vlom. Danes ponoči so neznan takovi vlomili v gostilno in trgovino Mateja Sokliča v Konjuški ulici. V kuhinjo so prišli z dvorišča skozi okno, od tam pa v gostilno in trgovino. V trgovini so vlomili v dnevno blagajno ter iz nje pokradli okoli 30 K denarja. Svojo srečo so nato poskušali tudi v godbenem avtomatu in tudi v tega vlomili ter iz njega pokradli do zadnjega vinarja. Za namček so si pa še nabrali v trgovini konjaka, cigaret, salam in klobas, nato pa nemoteno odšli. Tatovi so vsekakor morali biti z razmerami prav dobro znani.

Nasel je v soboto popoldne v vozu električne železnice vojak alpinec nekaj denarja in ga oddal policiji.

Razne stvari.

* Avstrijski poštni urad v Solunu je dne 20. t. m. ustavil svoje poslovanje.

* Podpredsednik Rdečega polmesca. Kakor poročajo z Dunaja, je prevzel baron Slatin paša mesto podpredsednika avstrijskega odbora Rdečega polmesca.

* Srbski vojniki v grških uniformah. »Tagespost« poroča: V sredo in četrtek so prepeljali čez Osijek 3500 vjetih srbskih vojakov. En del teh vojakov je imel grške uniforme.

* Papirnati telovniki za našo armado. Kakor poročajo dunajski listi, je naročila vojna uprava v neki papirnici pri Plznu 100 vagonov papirnatih telovnikov, ki so se izkazali kot izvrstno sredstvo proti zim.

* Obsojen vjetnik. Iz Londona poročajo. Nemec Kurt Vausch je bil obsojen na 5 let težke ječe, ker je ba je vjetnike v vjetniškem taborišču v Douglasu na otoku Man šuntal k upor.

* Ponesrečeni zrakoplovci. Kakor poročajo iz Pariza, je pri klavnici v Vaugirardu padel na tla neki francoski zrakoplov. Rezervoar za bencin je eksplodiral. V ognju sta zgorela dva letalca, častnika.

* Potres na Ogrskem. V Ruttki na Ogrskem so v noči od sobote na nedeljo ob pol 3. zjutraj čutili močan potres, ki se je ob pol 5. zjutraj ponovil. Potres je izzval veliko vznemirjenje v mestu. Škode ni povzročil nobene.

* Železniška nesreča. Na ozkotirni lokalni železnici Nagybecskerek-Zombolya je včeraj zjutraj skočil vlak št. 4611 s tira v bližini postaje Nemetschénye. Štirje vagoni so bili uničeni, 2 ženski ubiti in 22 potnikov lahko ranjenih.

* Mas Harden. Povodom zavzetja Lodza spominja krakowska »Nova Reforma«, da je Lodz rojstno mesto znanega berlinskega publicista in izdajatelja »Die Zukunft« Maks Hardena, ki se je v svojih mladih letih pisal za Slajma Vitkoverja, se pozneje preselil v Nemčijo spreminivši svoje ime v S. Witkowski, iz katerega je nastal sedanji Maks Harden.

* Goljufivi literanti. Osješka »Drau« in po njej nemški listi poročajo: V Budimpešti govore sedaj povsod o nekem skandalu pri dobavih za vojsko. Prišli so na sled velikim ponaredbam kakava. Kemična preiskava je dognala, da čistega kakava skoraj ni več v prometu. Vojaška oblast je izsledila tudi goljufije pri dobavi prepečenca. Več pogodbenih dobaviteljev je dobavilo iz slabe moke slab, neprebavljiv in nevaren prepečenec. V skladiščih so morali dva vagona takega prepečenca uničiti, ker je blago začelo plesniti in gniti. Vojaštvo je pogodbe z budimpeštanskimi velikimi pekli (Budapester Grossbäckereien) takoj razdrlo ter oddalo dobave drugim dobaviteljem.

* Mušketir — narednik — poročnik — v kriminal. »Leipziger Neueste Nachrichten« poročajo: Te dni je šla skozi časopisje vest, da je bil neki mušketir imenovan za poročnika. S tremi tovariši je baje napadel 18 Rusov, ki so bili vjeli nekega avstrijskega generala. Ustrelili so 9 Rusov, ostale vjeli in generala rešili. S tem je bila baje rešena tudi velika bitka, ker je imel avstrijski general vojne načrte slučajno pri sebi. Generalfeldmaršal Hindenburg ga je za to imenoval za narednika in cesar sam ga je imenoval za poročnika. Stvar, ki so jo prinesli nemški listi, si je izmislil »poročnik« Oton Fricke. Sedaj je policija izpodrezala njegova nadaljna junaštva. Vse, o čemer je govoril, je bilo izmišljeno. Fricke je bil nepoboljšljiv deček ter so ga utaknili v neko vzgojevalnico za zanamnjene otroke. Kaznovan je bil tudi zaradi tatvine ter je tudi hodil kriva pota. Policija mu je sedaj dala hrano in stanovanje, da ne bo več oproščal avstrijskih generalov.

Spominjajte se »Rdečega križa«.

Brzojavna poročila.

Darilo Rdečega križa.

Dunaj, 19. dec. (Kor.) Da bi se po možnosti oskrba ranjenih in bolnih vojakov izboljšala, je zvezno vodstvo »Rdečega križa« v to svrhu darovalo 1 milijon kron, kateri znesek se na po posebnem ključu nakazati posamičnim dežel. organizacijam »Rdečega križa« v posameznih kronovinah. Te organizacije najbolje poznajo lokalne razmere in lahko tudi najboljše presodijo, kako se naj s tem denarjem najbolje podpre vojaške sanitetne naprave. Podpore se ravna po številu postelj, ki se nahajajo v vojaških sanitetnih zavodih v posameznih kronovinah.

Ameriška darila za Ogrsko.

Budimpešta, 20. decembra. (Kor. urad.) Ameriška darila za otroke ogrskih vojakov so dospeja iz Zeno-ve semkaj. Obsegajo 6 in pol vagona in so vredna poltretji milijon kron. Spravljena so v 506 zabojih. Z razpošiljativjo darov otrokom prično v ponedeljek.

Novi nemški veleposlanik v Rimu.

Rim, 20. decembra. (Kor. urad.) Kralj Viktor Emanuel je danes sprejel v prestolni dvorani novo imenovanega nemškega veleposlanika kneza Billowa, ki mu je po predpisanih ceremonijah izročil svoja akreditivna pisma.

Arabska pomoč Turkom.

Carigrad, 20. decembra. (K. u.) List »Turan« je izvedel, da je izvežbal znani arabski prvak Ibn Sud okrog 6000 konjenikov, med njimi 3000 Meharištov, ter jih odposlal v smeri proti Basori, kjer se naj združijo s turško armado. On sam namerava z glavno četo svojega plemena udariti na Yemen. Neki drugi mogočni poglavar plemena Medžat, Ibn Re-

šid, je tudi opremil znatne čete in čaka samo na povelje turške vlade, da odrine na bojišče.

Ponesrečeni parniki.

London, 19. decembra. (Kor. ur.) Parnik »Prinzess Olga« iz Glasgowa je zadel v sredo na potu iz Liverpoola v Aberdeen na mino in se poltretjo uro kasneje potopil. Posadko so rešili. Norveški parnik »Vaaren« ki je v sredo odplul iz Shilda, je ponoči zadel o mino in se potopil. Izmed 17 moških posadke so rešili 4.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. decembra: Juri Lazsko, črnovojnik 43. pešpolka, 42 let. — Josip Robek, pešec 87. pešpolka, oba v garnizijski bolnici Zaloška cesta št. 29. — Gafor Urban, honved 2. polka, v pomožni bolnici Zaloška cesta 2.

Dne 16. decembra: Anton Sikošek, deseterik 87. pešpolka, v garnizijski bolnici Zaloška cesta 29. — Fran Biskup, topničar 8. gorskega topničarskega polka, v pomožni bolnici Zaloška cesta 2.

Dne 17. decembra: Josip Žitnik, pekovski mojster v hiralnici, 62 let, Radeckega cesta 9. — Alojzija Pečnik, šivilja, 41 let, Streliška ulica 10. — Josip Szöcsenyi, črnovojnik ogrskega črnovoj. polka št. 17, v garnizijski bolnici Zaloška cesta 29.

Dne 18. decembra: Željko Mozetič, sin zidarskega polirja, 10 mesecev, Poljanska cesta 47.

Današnji list ohsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

! Cvetana !

pliki na upravitelstvo »Slovenskega Naroda« pod »Miran«.
4214 Petrovič.

Nebena kapljica

ne kropša želedeca takó,
kot pristni železniški liker

„FLORIAN“ straži
Noč in dan,
Kder ga pije
Ni bolan!

Naslov za naročila: »FLORIAN« Ljubljana.

Postavno varovano.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse more se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Josip Stupica

Jermerar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krašno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebne sčine, že obrabljene vozove in konjske opravo.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne in brado »Neril« po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporočam

Štefan Stirmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

(vogal Mestnega in Starega trga).

Postrežba točna in vestna.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške

uniforme:

po meri

v najkrajšem času.

Najcenejši nakupni vir

v o l n e
za pletenje

vseh kakovosti za izdelovanje živalskih pasov, nogavic, snežnih kapi, rokavic, zimskih zapestik in nakolenikov (kolnogrejcov).

TONI JAGER

LJUBLJANA

Zidovska ulica 5.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je gospod

Anton Verovšek,

režiser slovenskega gledališča

preminul dne 20. decembra ob 11. uri dopoldne. Pogreb predraga pokojnika se bo vršil v torek 22. decembra ob 3. popoldne iz hiše žalosti Gosposka ulica št. 10 na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, 20. dec. 1914.

Žalujejo ostali.

Brez vsakega posebnega obvestila.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk

Skrajno potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je ljubljena soproga, naša predobra mamica,

stara mati, sestra in teta, gospa

Irma Stegnar roj. Kos

soproga c. kr. kazn. učitelja v. p.

dne 19. t. m. ponoči v Mariboru, v starosti 64 let, previdena s tolažili svete vere, po dolgi, zelo mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši danes, dne 21. t. m. v Mariboru, Wildenrainergasse 6 na pokopališču na Pobrežju.

MARIBOR, dne 20. decembra 1914.

Feliks Stegnar, soproga: Rajko, Vinko, Josip Stegnar, sinovi; Marica Stegnar, hči; Franco Kos, Idrja, brat; Ivana Serjua roj. Kos, sestra; Marija Stegnar roj. Hertsch, Ivanka Stegnar roj. Vičič, Marjanica Stegnar roj. Stern, snaha. Vsi nečaki in nečakinje vauki in vaukinje.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš nad vse ljubljani brat, stric in svak, blagorodni gospod

dr. Franc Munda

odvetnik in posrtnik, bivši predsednik odvetniške zbornice itd.

v nedeljo, dne 20. t. m. ob 1. popoldne, po dolgi in mukepolni bolezni, previden s sv. zakramenti v 84. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb preblagega pokojnika bo v torek, dne 22. t. m. ob 3. popoldne iz hiše žalosti Gradišče šte. 14, na pokopališču k Sv. Križu, kjer se položi v družinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 21. decembra 1914.

Beti Munda, zasebnica, sestra; Jakob Munda, c. kr. sodni svetnik v p., brat; dr. Franc Vidovič, c. kr. okr. sodnik in poročnik v rezervi, Franc Zemljarič, c. kr. davčni kontrolor, nečaka; Ivana Munda, sodnega svetnika soproga, svakinja; Jakobina Žitok roj. Munda, Ivanka Anica in Marija Munda, nečakinje.

Mesta pogrebni zavod v Ljubljani.

Singerjevi šivalni stroji

4166

za domačo rabo in za obrt
so najbolj praktična in primerna božična darila.

Tovarna v Wittenbergu, Nemčija.

SINGER Co. šiv. strojev del. družba
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Zalni klobuki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.

Priporoča se
solidna trrdka **modni salon**

damskih in otroških klobukov v najnovejših
oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.

Marija Götzl Ljubljana,
Zidovska ulica šte. 8.

Zunanja naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

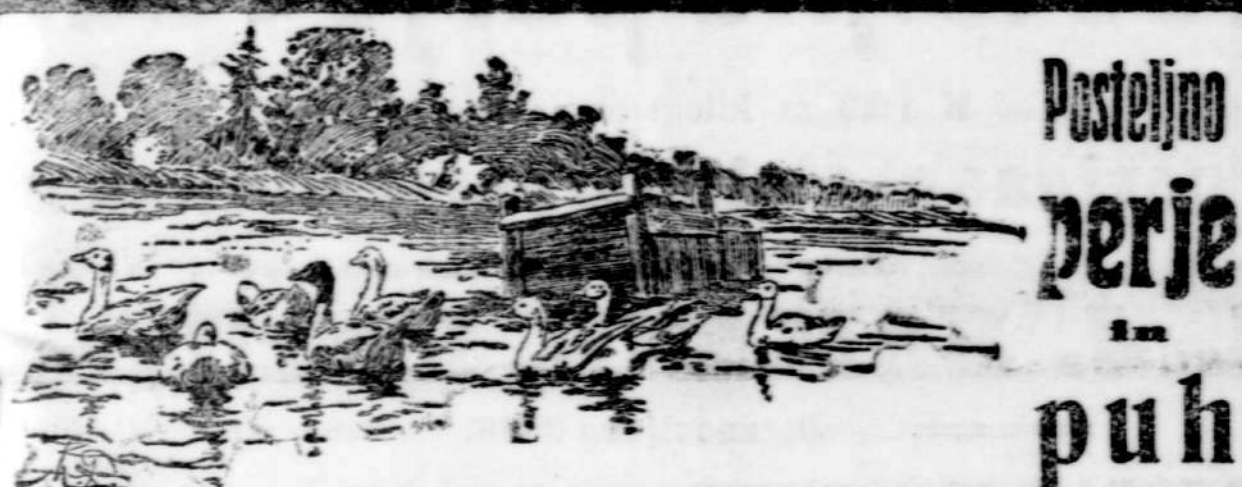
čevljev

za dame, gospode in otroke.

Vik orija Sterniša

Jurčičev trg 3.

G. učiteljem, učiteljicam in
drž. uradnikom 15% popusta

Posteljno
perje
in
puh

v veliki izbiri in po jako nizkih cenah priporoča trrdka

A. & E. Skaberné
LJUBLJANA, Mestni trg šte. 10.

3891

Božič v vojni!

Najlepše, najcenejše in najbolj času primerno božično
darilo je

železen prstan

(„Zlato dam za železo“)

okovan v zlatu ali srebru. Izdelujem jih v najfinejši obliki v
lastni delavnici po najnižjih cenah. 5% zaslužka v korist »Rdeč. križu«.

Dalje imam v zalogi različne
juvele, zlatnino, srebrnino in ure.

Lud. Cerne, juvelir in trgovec z urami
LJUBLJANA, Wolfova ulica št. 3.

Sodar

kateri zna dobro nove sode delati naj
se ponudi v službo v vsaki trgovini
A. Kapež, Kečevje.

4216

Prodajalka

z dobrimi spričevali se sprejme s
1. januarjem v trgovino s mešanin
blagom na deželi pri **Florjan Gajšek**
Loka pri Žusnu. Plača po dogovoru.
4209

Trgovski pomočnik

vojašine prost, zmožen tudi samo-
stojno voditi trgovino
„išče službe za takoj.“
Ponudbe naj se pošiljajo na uprav.
»Sloven. Naroda« pod šifro „vstraj-
nost“ 4215.

Med **Med**

garantiran, čist naravni čebelnj
5 kg škatlja . . . 9 K
3 „ „ . . . 5 „ 40 h
pošilja 4111

M. Ambrožič,

Mojstrana, Gorenjsko.

Kdor

hoče svojim ljudem

podariti

**božično ali
novoletno darilo**

ga dobi v trgovini

Malvina Weisz,

Šelenburgova ulica 1,

Ljubljana.

4211

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj

J. GROBELNIKU Mestni trg 22

naspr. lekarno Trakozy.

Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočiščeno po brezkonku-
renčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprana po
najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi. 3855

Prostovoljna dražba.

V mlekarni na Svetju pri Medvodah se bode prodajalo v
v torek, dne 22. decembra 1914

100 prešičev

in sicer: mladitci od 7 tednov naprej, peršutarji, svinje za plemo in
za rejo, 1 meriasec ter korenje, pesa in repa. 4184

Začetek dražbe ob 8. uri zjutraj.

Odlikovan na razstavi v Radovljici l. 1904
s častno diplomom in kolajno I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri

GABRIJELU ERZENU

Zapuže, pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Za pristnost se jamči. 3613

Cene zmerno.

Po Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Veličanstva.

Izredna

4203

C. kr. državna loterija za vojaškooskrbovalne namene.

Ta denarna loterija ima 21.146 dobitkov v goto-
vem donarju v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša **200.000 kron.**

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 28. januarja 1915. Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vor-
dere Zollamtstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, vrzojavah
in železniških uradih, pri menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk
zastonj. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Pisemski papir — krasne novosti

v kasetah in mapah

4210

priporoča

Marija Tičar, Ljubljana,

Sv. Petra cesta 26.

Resljeva cesta 7.

Velika izbira še drugih božičnih daril!

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„Živahna zveza z Ameriko.“

Delniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žiro in tekoči račun. 203

Obrestovane od dne vložitve do dne dviga.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rembours-kredit.
— Borzna naročila. — Inkaso.

Smeti in pepel se odda za odpeljano.

Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«
4194

Amerikanska trajnogorna
peč jako lepa,
kalilofon,
košara za cvetlice se tak. prodaja

Naslov v upravn. »Slov. Naroda«.

notarski kandidat

tudi začetnik s kratko prakso, ali do-
bro izurjen, zanesljiv uradnik. Vstop
v novem letu. Ponudbe na upravnistvo
»Slovenskega Naroda«. 4213

Prodajalka

izurjena v trgovini mešanega blaga z
dobrim spričevalom, večja popolnoma
slov. in nemšk. jezika, želi sedanje mesto
s 1. ali 15. januarjem spremliti. Ima
tudi veselje do pekarije. Cenj. dopisi
pod »Prodajalka/4221« na upr. St. Nar.

Za božična darila

priporoča

B. Götzl, LJUBLJANA
Mestni trg 19

krasne novosti zimskih oblek, zimskih sukenj in kožuhov domačega izdelka
po izredno nizkih cenah.

lesenski čevli

normalne cene

kompletna nova zaloga v specialni trgovini

Anglo-Novak

Ljubljana, Šelenburgova ulica.

Odda se mesnica v najem

in sicer 3722

s 15. decembrom t. l.

Vprašanja naj se pošiljajo na uprav.
»Slov. Naroda« pod »mesnica 3722«.

Dobre, sveže češke 3802

krvave in jeterne klobase

se dobivajo vsak torek in petek.
Pečenka od mladih prašičkov,
fino prekajeno meso, okusne
hrenovke in salsalade se dobivajo pri

J. Chalupnik, Stari trg 19.

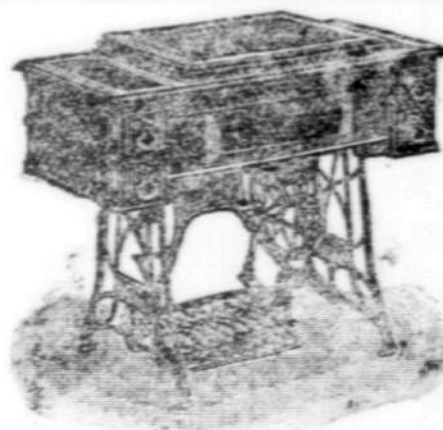
Zgospico

vesele npravi, iz spoštovane družine,
ki ima nedolžno minulo, veselje do
trgovine in čez 30 tisoč dote, bi se
rad tem potom seznanil v surko že-
nitve mlad, inteligentni trgovec in
veleposelstnik v prijaznem kraju blizu
mesta. Je v dobrem položaju, ima
naravno prihodnost in sprejme le
resne ponudbe s točnim naslovom
na upravnistvo »Slov. Naroda« pod
»Srečna bodočnost« do 31. t. m.
proti popolni diskretnosti. Če mogoče,
prosi se sliko priložiti. 4181

Božične razglednice od 2 vinarjev naprej.
Največja izbira umetniških razglednic

priporoča

Marija Tičar, Ljubljana.

10 letna garancija!

Gritznerjevi šivalni stroji
za domačo uporabo in obrt
so najbolj praktična in časa primerna
božična darila!

Tovarna v Duriachu, Nemčija.
Edina zaloga šivalnih strojev

JOS. PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7
za vodo, poleg gostilne »Fajmošter«.

Ob splošnem pomanjkanju denarja samo
praktična

božična darila.

Telesno perilo
(lastnega izdelka).

Ovratniki in manšete.

Žepni robci

s preluknjanim robom, tucat od K 1-90
naprej.

Kravate.

Otroško perilo.

Krstne garniture.

Predpasniki.

Spodnja krila.

Božična darila.

Kopalni plašči.

Frotirne brisače.

Dr. Jägrovo perilo.

Dr. Lahmannovo perilo.

Tetra predmeti.

Moški in damski volneni
telovniki.

Zimski životniki in
nakolenice.

Božična darila.

Zapestniki in snežne
oglavnice.

Gamaše in golenice za
hribolazce.

Usnjate in volnene
rokavice.

Čepice za drsalce in
sankače.

Damske nogavice.

Moške nogavice.

Moški klobuki

(najboljša znamka)

priporoča trgovina s perilom in
modnim blagom

C. J. HAMANN.
Ustanovljeno 1866.

Zaupanja vredno blago!

S parom oprano, z vročim zrakom posušeno kall prosto

posteljno perje in puh

od K 1-20 za kilogram navzgor priporoča

trgovina s posteljnim perjem in puhom

(na debelo in na drobno)

C. J. HAMANN, Ljubljana.

Ustanovljeno 1866.

POZOR! Nepoštena konkurenca ponuja za mal denar le napol ali celo nič
očisteno blago. Takega perja se drže češče ostanki mesa in nesnage,
ki povzročajo težo in znatno pospešujejo zalego moljev in mrčesa.

Božična okazija

v modni trgovini P. Magdič, Ljubljana
samo 10 dni (od 14. do 24. decembra).

Partija perilnih bluz iz cretona in barhenta kos 2'00

Partija peril. bluz iz cretona in barhenta „ 4'00

najboljša kvaliteta

Partija creppe bluz v vseh moder. barvah „ 8'00

najboljša kvaliteta

Partija štofastih bluz enobarv. izvrst. kval. „ 10'00

Partija najmodernejših svilenih bluz „ 20'00

Partija barhentastih hišnih halj „ 10'00

zelo lepih in modernih

Partija štofastih in delain hišnih halj „ 15'00

zelo lepih in modernih

Partija svilenih jouponov v vseh barvah „ 7'00

Partija štofastih vrhnih kril v vseh velik. „ 5'00

Partija damskih in deklških štof. kostumov „ 25'00

Nekaj baržunastih plaščev, štofastih plaščev,

plišastih površnih jop in štofastih površnih jop

po zelo nizkih cenah. 4115

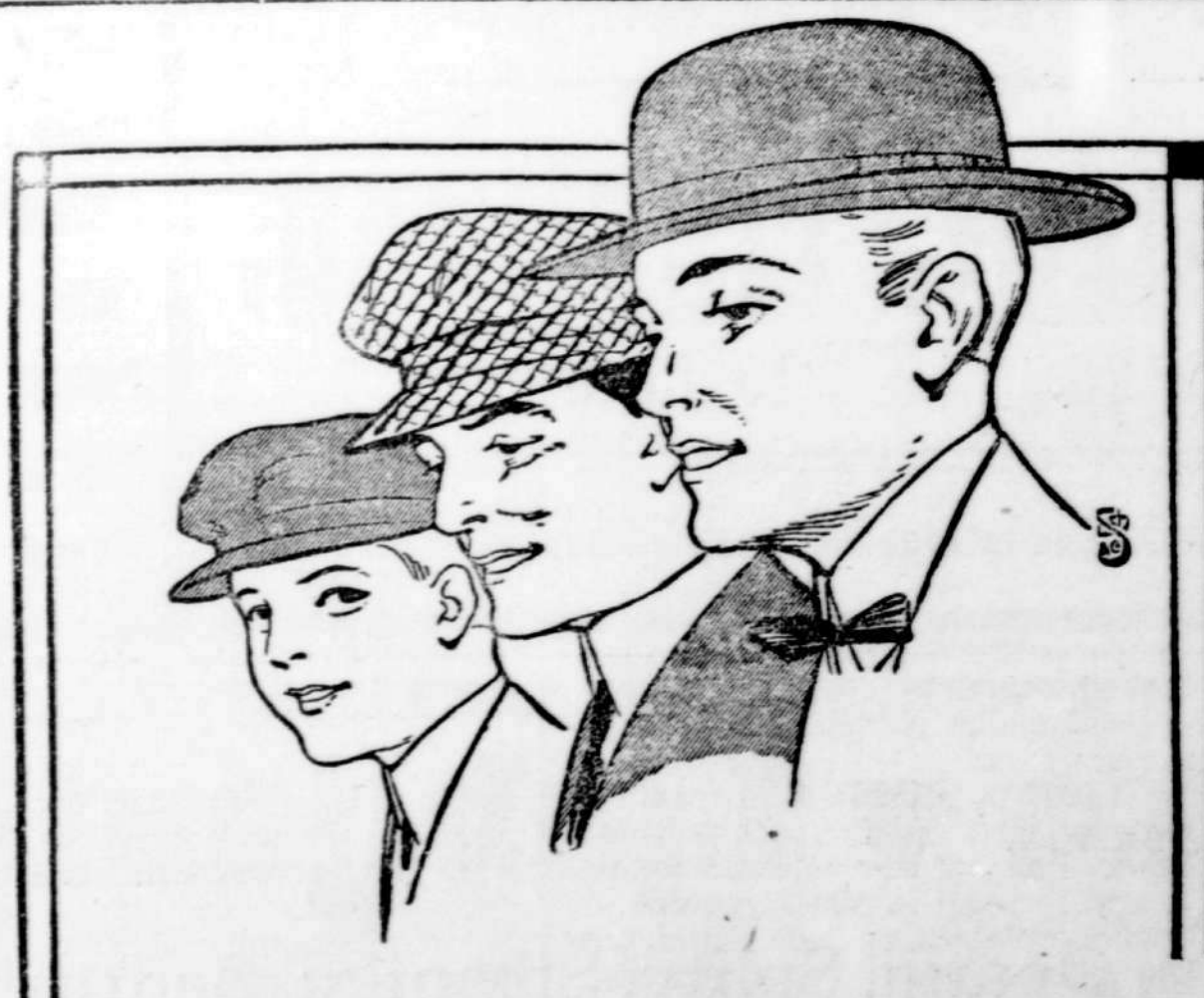
Di predmeti se ne pošiljajo domov na izbero.

Zimske vojne uniforme

po meri izdeluje v najkrajšem času

Jos. Rojina

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3. 4219

Božična darila

priporoča

J. Hette

spec. trgovina vseh potrebščin za gospode in dečke

Velika izbira vseh predmetov za vojake.